

Wycieczka edukacyjna do Muzeum Historii Fotografii w Krakowie
8 listopada 2018r.
relacja

Opowiadanie historii za pomocą fotografii

Członkowie Sekcji Krajoznawczej wraz z innymi seniorami ze „Szkoły Aktywnego Seniora” wzięli udział w lekcji muzealnej pt. „Fotoreportaż - cechy charakterystyczne” przygotowanej dla nich w Muzeum Historii Fotografii. Lekcja odbyła się w nowej siedzibie Muzeum, w zabytkowej strzelnicy garnizonowej i poprowadziła ją pani Marta Miskowiec (pracownik Muzeum).

Zbiórka uczestników przed Muzeum Historii Fotografii

Czekamy jeszcze na spóźnialskich

Prelegentka omówiła cechy charakterystyczne fotoreportażu, zapoznała nas z jego historią. Fotoreportaż powstał wraz z pojawieniem się pism wysokonakładowych, które zaczęły używać obrazu do przekazywania informacji. Jednym z pierwszych takich czasopism było *Life* (1936 r.) w Stanach Zjednoczonych, a po odniesionym sukcesie tego czasopisma podążyły za nim inne; w USA *Look* i *Holiday*, we Francji *Paris Match*, a w Niemczech *Der Spiegel*.

Na estetykę i rozwój fotografii reportażowej decydujący wpływ miały dwa wydarzenia: pierwsze, to powołanie agencji *Magnum* w 1947 r., która została założona przez Cartier-Bressona wspólnie z Robertem Capą, Davidem Seymourem i George'em Rodgerem. Dostarczała zdjęcia do wszystkich liczących się wydawnictw na świecie (członkiem tej agencji został później inny fotoreporter - Czech Josef Koudelka); drugim była wystawa Edwarda Steichena „Rodzina człowieka” zaprezentowana w Nowym Jorku w 1955 r.

Wśród XX-wiecznych mistrzów fotoreportażu należy wyróżnić m.in.: Henri Cartier-Bressona pochodzącego z Francji, twórcę nowoczesnego reportażu opartego na jego teorii *decydującego momentu* (fotograf intuicyjnie powinien wiedzieć kiedy nacisnąć spust migawki, aby zdjęcie miało odpowiednią treść i dobrą kompozycję), Amerykanów: Margaret Bourke-White (fotoreporterka wojenna), Dorothea Lang (fotografowała amerykańskie społeczeństwo w czasie wielkiego kryzysu w latach 30.), Walkera Evansa (dokumentalista), Williama Kleina, Weege (Arthur Fellig) dokumentował nocne życie Nowego Jorku (według anegdoty był zawsze przy danym wydarzeniu przed patrolem policji), czy Niemca Ericha Salomona, który uwiecznił m.in. konferencję w Wersalu po zakończeniu I wojny światowej.

O początkach fotoreportażu w Stanach Zjednoczonych opowiada pani Marta Miskowicz

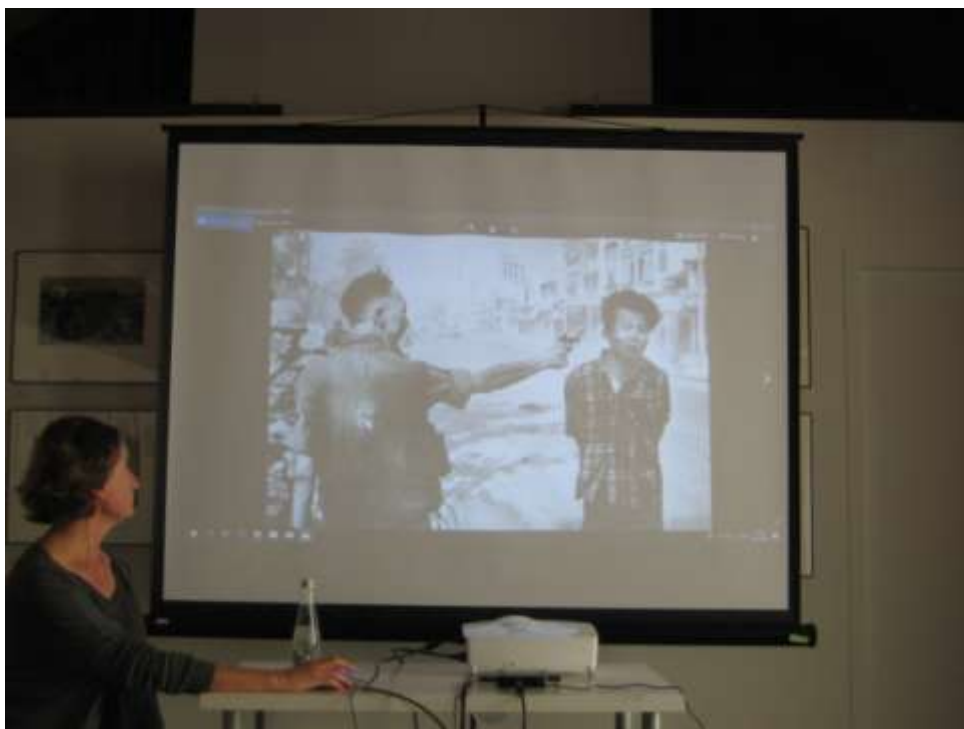

Słuchamy wykładu

Fotografia prasowa przedstawiała nie tylko wielkie wydarzenia,
ale także zwyczajne ludzkie problemy powszedniego dnia

Zdjęcia do fotoreportażu muszą być wykonane tak, aby odbiorca miał wrażenie, że autor był na miejscu i uczestniczył w przedstawianych wydarzeniach

W Polsce początki fotoreportażu datowane są na koniec lat 60. XIX wieku. Fotografowano wówczas w plenerze, dokumentując w ten sposób różne wydarzenia polityczne i historyczne. W 1910 roku powołana została przez Mariana Fuksa w Warszawie Polska Agencja Fotograficzna.

W okresie międzywojennym fotoreportaże zamieszczane były w *Kurierze Warszawskim*, *Kurierze Porannym*, *Światowidzie*, *Expresie* oraz w tygodniku *Świat*, który pełnił podobną rolę jak amerykański *Life*. Bezpośrednio przed II wojną światową powołano *Syndikat Fotografów Polskich* zrzeszający wówczas 23 fotografów.

Po II wojnie światowej tygodnik *Świat* został wznowiony, a jego fotografom opierającym się na pracach agencji *Magnum* zawdzięczamy wzorzec polskiej fotografii reportażowej. W 1969 r. *Świat* został zastąpiony pismem *Perspektywy*.

Innymi ważnymi pismami były pismo *i.t.d.* wydawane przez Zrzeszenie Studentów Polskich, tygodnik *Razem* i młodzieżowy tygodnik *Walka Młodych*. Fotoreporterzy zgromadzeni wokół redakcji studenckiego pisma *i.t.d.* dokumentowali polską rzeczywistość lat 60., 70. i 80. Ze względu na subiektywny charakter tego typu publikacji, często używano ich w celach propagandowych.

Po omówieniu przez prelegentkę historycznego rysu reportażu zostały nam przedstawione sposoby tworzenia informacji za pomocą pojedynczych zdjęć lub zestawów na przykładach znajdujących się w kolekcji Muzeum. Ciekawe i znane nam z własnych doświadczeń były zdjęcia grupy polskich fotoreporterów z przełomu lat 70. i 80., między innymi Sławka Biegańskiego, Anny Musiałówny, Macieja Osieckiego, Krzysztofa Paweli. Ich zdjęcia pokazują polską rzeczywistość w czasach schyłku PRL-u, stanu wojennego i ruchów społecznych.

W 2018 r. kolekcja Muzeum Historii Fotografii obejmująca 40 teatralnych i portretowych zdjęć autorstwa Wojciecha Plewińskiego powiększyła się o kolejne 30 fotografii. Negatywy tego nabytku umieszczone zostały w sali prelekcyjnej.

Przed budynkiem Muzeum urządzona została wystawa plenerowa *Wojciech Plewiński - fotografia teatralna*, prezentująca 20 fotografii artysty pochodzących z różnych spektakli wystawionych w krakowskich teatrach w drugiej połowie XX wieku.

Opracowanie i fotografie: Anna Strzebońska
(Sekcja Krajoznawcza „Szkoły @ktywnego Seniora-S@S”)